

Ajankohtaista Koodistopalvelusta

Sote-tietoarkkitehtuurin ohjausryhmän kokous 8.6.2023

Pia Liljamo, kehittämispäällikkö

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Ajankohtaista THL Koodistopalvelusta

Edellisen kokouksen (17.2.2023) jälkeen

- Koodistopalveluryhmä on kokoontunut 8 kertaa.
- Olemassa oleviin luokituksiin tullut useita päivityksiä (kts. Koodistopalvelutiedotteet (n=27) ja kokonaan uusia luokituksia, tietosisältömääriä ja asiakirjarakenteita:
- **Uudet luokitukset koodistopalvelimella**
 - THL - Yhteistyöalueet
 - THL - Havainnointipaikka
 - THL – Toimintakykymittarit
 - THL - ASA-luokitus
 - 4 uutta lääkityslistaan liittyvää luokitusta
- **Uudet tietosisältömääritykset koodistopalvelimella**
 - THL/Tietosisältö – Laboratoriotutkimuspyynnöt
 - THL/Tietosisältö – Laboratoriotutkimukset
 - THL/Tietosisältö - Laboratoriotutkimuslausunnot
 - THL/Tietosisältö – Työttömän terveystarkastus

- **Uusia asiakirjarakenteita**
 - sosiaalihuollon asiakirjarakenteita Sosmetassa
 - Tupakka- ja nikotiinituotteiden käytön merkintä - asiakirjarakenne ja sen sisältämät tietokomponentit on julkaistu Termeta-palvelussa
- **Uusia lomakerakenne**
 - Kanta-palvelut/Lomake - Tutkimusaineistolöydöstä koskeva yhteydenottokielto (YKIE) + Uusi näkymä (YKIE)

THL Tiedonvälittäjät –osaston
osavuosikatsaus:
1. osavuosi 1.1. – 30.4.2023
Tietorakenne ja
koodistojulkaisuja oli 47
(Koko vuosi 2022 yhteensä 503)

Kuntaliiton nimikkeistöt ja luokitukset – ylläpitovastuu THL:n koodistopalvelulle

Ylläpitovastuut siirtyivät 1.1.2023 THL:n koodistopalvelulle, koska Kuntaliiton toiminta sote-sektorilla päättyy.

- Kuntaliitto – Laboratoriotutkimusnimikkeistö
- Kuntaliitto - Radiologinen tutkimus- ja toimenpideluokitus
- Kuntoutus- ja erityistyöntekijöiden nimikkeistöt:
 - Kuntaliitto - Apuvälinepalvelunimikkeistö
 - Kuntaliitto - Fysioterapianimikkeistö
 - Kuntaliitto - Jalkaterapianimikkeistö
 - Kuntaliitto - Kuntoutusohjausnimikkeistö
 - Kuntaliitto - Musiikkiterapianimikkeistö
 - Kuntaliitto - Puheterapianimikkeistö
 - Kuntaliitto - Ravitsemusterapianimikkeistö
 - Kuntaliitto - Terveyssosealityön nimikkeistö
 - Kuntaliitto - Toimintaterapianimikkeistö
- nimikkeistöjen edessä oleva Kuntaliitto säilyy

- Päivitykset 1-2 kertaa vuodessa ja julkaisu koodistopalvelimella kuten ennen
- Tavoitteena on, että uudet luokitus ja muutosehdotukset tulee olla asiantuntijaryhmissä käsitelty ja hyväksytty 30.4. ja 30.10. mennessä, jotta jää riittävä aika koodistopalvelutyöryhmän käsittelylle.
- Muina aikoina tehdään korkeintaan ruotsinnoksiin tai yksittäisiin termikorjauksiin liittyviä korjauksia.
- Nykyiset Kuntaliiton nimikkeistöjä koskevat nettisivut <https://www.kuntaliitto.fi/sosiaali-ja-terveysasiat/tiedonhallinta/nimikkeistot-ja-luokitukset> sekä nimikkeiden ehdotuslomake ovat toiminnassa vielä kesän yli.
- Ehdotuslomakkeen tiedot välittyvät THL koodistopalvelun sähköpostiin.
- THL:n nettisivuille tulee nimikkeistöä ja työryhmiä varten omat sivut, jotka valmistuu kesä-elokuun aikana.
- Nimikkeistöä koskevia ja muita ehdotuksia voi lähettää THL:n sivuilla olevan uuden lomakkeen **Palaute tietomäärityksistä tai tietorakenteista** kautta <https://thl.fi/fi/thl/palaute/palaute-tietomaarityksista-tai-tietorakenteista>
- tai sähköpostilla koodistopalvelu@thl.fi .

Kuntaliiton luokituksista

- **Kuntaliitto - Laboratoriotutkimusnimikkeistön** avulla pyritään siihen, että laboratoriotieto on tietorakenteeltaan kansallisesti mahdollisimman yhtenäistä. Yhtenäiset tutkimusnimikkeet muodostavat perustan virheettömälle sähköiselle tiedonsiirrolle.
 - **Laboratoriotutkimusten nimikkeistötyöryhmän** toiminta jatkuu ennallaan. Työryhmän puheenjohtajana jatkaa Maija Lappalainen HUS Diagnostiikkakeskuksesta ja asiantuntijasihteerinä Anitta Porrassalmi Fimlab Laboratoriot Oy:stä. Työryhmän sihteerinä ja THL:n edustajana Koodistopalvelun kehittämispäällikkö Pia Liljamo.
- **Kuntaliitto – Radiologinen tutkimus- ja toimenpideluokitus** yksilöi radiologiset kuvantamistutkimukset ja toimenpiteet. Luokitus yhtenäistää radiologisten konsultaatioiden käyttöä, valtakunnallista Potilastiedon arkistoa, tilastointia, hinnoittelua ja laskutusta. Luokitus muodostaa yhteisen tietokannan valtakunnallisen toimenpideluokituksen kanssa.
 - **Radiologisen tutkimus- ja toimenpideluokituksen asiantuntijaryhmä** jatkaa ennallaan ja puheenjohtajana on ylilääkäri Arja Uusitalo, HUS Diagnostiikka. Työryhmän sihteerinä ja THL:n edustajana Koodistopalvelun kehittämispäällikkö Pia Liljamo.
- **Kuntoutus- ja erityistyöntekijöiden nimikkeistöt** ovat joukko tiivistettyjä kuvauksia ja koodistoja, joita voidaan käyttää kuntoutuksen parissa työskentelevien työn, palveluiden ja työmuotojen erittelyyn. Niiden avulla kirjataan tietoa potilasasiakirjoihin. Nimikkeistöjä käytetään myös tilastoinnin ja tuotteistuksen tukena. Lisäksi ne toimivat apuna ammattiin orientoitumisessa, alan käsitteistön ja ammattikielen yhtenäistämässä, perehdytyksessä sekä tiedottamisessa.
- Kokoontuminen 7.6.2023 Toimintaterapianimikkeistön koordinaattori Virpi Aralinnan johdolla, THL:n edustajana Koodistopalvelun kehittämispäällikkö Pia Liljamo.

Julkaistuja Koodistopalvelutiedotteita

(ajalla 10.2. – 7.6.2023) 1/7

KP-tiedote 10/2023 (10.02.2023) [Kuntaliitto - Radiologinen tutkimus- ja toimenpideluokitus](#) päivitetty

UUDET (57), POISTOT (0) ja TEKSTIMUUTOKSET (50)

KP-tiedote 11/2023 (13.02.2023) [THL - Suun terveydenhuollon toimenpideluokitus](#) päivitetty

UUDET (18), POISTOT (0) ja TEKSTIMUUTOKSET (27)

KP-tiedote 12/2023 (14.02.2023) [THL - Toimenpideluokitus](#) päivitetty

UUDET (57), POISTOT (0) ja TEKSTIMUUTOKSET (59)

KP-tiedote 13/2022: (17.2.2023) [THL – Yhteistyöalueet](#) **Uusi luokitus** koodistopalvelimella.

Käyttötarkoitus: THL - Yhteistyöalueet -luokituksella **kuvataan sosiaali- ja terveydenhuollon alueellista yhteensovittamista, kehittämistä ja yhteistyötä varten muodostettuja yhteistyöalueita.** Jokainen hyvinvointialue kuuluu vuoden 2022 alussa asetuksella määriteltävään yhteistyöalueeseen. Jokaisella yhteistyöalueella on yksi yliopistollista sairaalaa ylläpitävä hyvinvointialue (poikkeuksena Helsingin kaupunki ja Uudenmaan hyvinvointialueet). Luokitus perustuu Valtioneuvoston asetukseen sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueista (91/2022).

Julkaistuja Koodistopalvelutiedotteita (ajalla 10.2. – 7.6.2023) 2/7

KP-tiedote 14/2023: (28.2.2023) 2 uutta luokitusta, THL - Havainnointipaikka ja THL - Toimintakykymittarit on julkaistu koodistopalvelimella.

- [THL – Havainnointipaikka](#),
- **Käyttötarkoitus:** THL - Havainnointipaikka -luokitusta käytetään sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmissä kuvaamaan paikkaa, jossa henkilön toimintakyvyn havainnointi toteutetaan. Luokitusta hyödynnetään asiakirjassa Merkintä toimintakyvystä. Luokituksen avulla sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilö voi ilmaista missä kontekstissa hän on havainnoinut, arvioinut tai mitannut henkilön toimintakykyä.
- [THL – Toimintakykymittarit](#),
- **Käyttötarkoitus:** THL - Toimintakykymittarit -luokitusta käytetään sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmissä kuvaamaan henkilön toimintakykyä mittaavia arviointimenetelmiä. Luokitusta hyödynnetään asiakirjassa Merkintä toimintakyvystä. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilö kirjaa luokituksen avulla mistä mittarista, testistä tai kyselystä on kyse. Lisäksi luokitusta hyödynnetään tiedon toissijaisessa käytössä mm. laaturekisteritoiminnassa. THL - Toimintakykymittarit -luokitus perustuu TOIMIA-tietokannassa kuvattuihin arviointimenetelmiin ja muihin sosiaali- ja terveydenhuollossa käytettäviin arviointimenetelmiin. Arviointimenetelmiä ehdotetaan ja lisätään luokitukseen vuosittaisessa päivityksessä.

KP-tiedote 15/2023: (1.3.2023) [THL/SNOMED CT - Patologian löydösluokitus ver 2.0](#) Uusi versio sisältää lukuisia muutoksia, poistoja ja uusia koodeja. SNOMEDCT -sarakkeen tiedot viittaavat uudessa versiossa käsitteeseen, eikä termiin, kuten edellisessä versiossa. SCT_ConceptID -sarake poistettiin ja uusina sarakkeina tuotiin SCT_TermID, Korvaava koodi ja Inaktivoinnin selite.

KP-tiedote 16/2023 (01.03.2023) [THL/Tietosisältö - Laboratoriotutkimuspyynnöt 202301](#) julkaistu uusi versio

KP-tiedote 17/2023 (10.03.2023) [Kela/Lomake - Todistus raskaudesta tai jälkitarkastuksesta SV 75 03.23](#) julkaistu uusi versio

KP-tiedote 18/2023 (10.03.2023) [THL/Tietosisältö - Laboratoriotutkimukset 202301](#) julkaistu uusi versio

Julkaistuja Koodistopalvelutiedotteita (ajalla 10.2. – 7.6.2023) 3/7

KP-tiedote 19/2023 (10.03.2023) Uusi tietosisältömäärittely [THL/Tietosisältö - Työttömän terveystarkastus 202101](#) julkaistu

Käyttötarkoitus: THL/Tietosisältö - Työttömän terveystarkastus määrittää valtakunnalliseen Potilastiedon arkistoon tallennettavat työttömän terveystarkastuksen rakenteiset tiedot.

KP-tiedote 20/2023 (16.03.2023) [THL/Tietosisältö - Laborioritutkimuslausunnot 202301](#) julkaistu uusi versio

KP-tiedote 21/2022: (23.3.2023) Uusi luokitus, [THL - ASA-luokitus](#) julkaistu koodistopalvelimella.

Käyttötarkoitus: THL - ASA-luokitusta käytetään terveydenhuollon tietojärjestelmissä kuvaamaan leikkaukseen tulevan potilaan sairastavuutta ja anestesian aiheuttamia riskejä. Luokituksen avulla arvioidaan potilaan anestesiaa edeltäviä lääketieteellisiä sairauksia ja viestitään niistä. Luokituksen omistaa American Society of Anesthesiologists (ASA) ja sen englanninkielinen nimi on ASA Physical Status Classification System. Luokitus on julkaistu myös THL:n Aineistokatalogissa.

KP-tiedote 22/2023: (23.3.2023) [PTHAVO - Hoidon tarpeen arvioinnin tulos](#) -luokitusta päivitetty, lisätty 12 uutta ja päätetty voimassaolo 2 koodilta.

KP-tiedote 23/2023: (23.3.2023) [Sosiaalihuolto – Asiakasasiakirjatyyppi](#) -luokitusta on päivitetty, Lisätty 1 uusi koodi ja tehty tekstimuutoksia.

KP-tiedote 24/2023 (31.03.2023) [THL/Tietosisältö - Kuvantamistutkimuspyynnöt 202301](#) uusi versio

KP-tiedote 25/2023 (31.03.2023) [THL/Tietosisältö - Kuvantamistutkimukset 202301](#) julkaistu uusi versio

KP-tiedote 26/2023 (31.03.2023) [THL/Tietosisältö - Kuvantamistutkimuslausunnot 202301](#) julkaistu uusi versio

Julkaistuja Koodistopalvelutiedotteita (ajalla 10.2. – 7.6.2023) 4/7

KP-tiedote 27/2023: (31.3.2023):

- [Sähköinen lääkemääräys - Määrätyn määrän esittämistapa](#) -luokitusta on päivitetty koodistopalvelimella. Päivitys sisälsi seuraavat muutokset; yksi uusi koodi ja kolme muutosta.
- [Sähköinen lääkemääräys - Lääkemääräyksen mitätöinnin tyyppi](#) -luokitusta on päivitetty koodistopalvelimella. Päivitys sisälsi seuraavat muutokset; neljä uutta koodia, kaksi muutosta ja kolme poistoa.
- [THL - Lääkehoidon muutoksen syy](#) -luokitusta on päivitetty koodistopalvelimella. Päivitys sisälsi seuraavat muutokset; neljä uutta koodia, viisi muutosta ja kolme poistoa.

KP-tiedote 28/2023: (31.3.2023) 4 uutta lääkityslistaan liittyvää luokitusta on julkaistu koodistopalvelimella.

- [Sähköinen lääkemääräys - Uusimispynnön tallentaja](#)
 - **Käyttötarkoitus:** Sähköinen lääkemääräys - Uusimispynnön tallentaja -luokitusta käytetään lääkemääräyksen uusimispynnössä ilmaisemaan, onko uusimispynnön tallentanut apteekki, terveydenhuollon palvelunantaja vai potilas itse (OmaKannassa).
- [THL - Lääkkeen käytön säännöllisyys](#)
 - **Käyttötarkoitus:** THL - Lääkkeen käytön säännöllisyys -luokitusta käytetään terveydenhuollon tietojärjestelmissä ilmaisemaan, onko käytössä oleva lääke tai muu valmiste säännöllisesti vai tarvittaessa käytettävä.
- [THL - Sic!-merkinnän syy](#)
 - **Käyttötarkoitus:** THL - Sic!-merkinnän syy -luokitusta käytetään terveydenhuollon tietojärjestelmissä kirjattaessa perustelua lääkemääräyksen Sic!-merkinnälle.
- [THL - Muun kuin edullisimman biologisen lääkkeen määräämisen syy](#)
 - **Käyttötarkoitus:** THL - Muun kuin edullisimman biologisen lääkkeen määräämisen syy -luokitusta käytetään terveydenhuollon tietojärjestelmissä kirjattaessa lääkemääräykseen perustelua muun kuin edullisimman biologisen valmisteiden määräämiselle.

KP-tiedote 29/2023: (5.4.2023): Sosmeta-palvelussa julkaistut Sosiaalihuollon asiakasasiakirjarakenteet maaliskuussa 2023

Uudet asiakasasiakirjarakenteet, jotka on julkaistu luonnos-tilassa:

- Sosiaalihuollon päätös
- Asiakkaan yksilöllinen varautumissuunnitelma
- Lapsen huolto- ja tapaamisoikeusselvitys

Valmis-tilassa julkaistut asiakirjarakenteet ja käyttöönoton edellyttämä testaus:

- Merkintä toimintakyvystä. Asiakirjarakenteen käyttöönotto edellyttää yhteis- tai omatoimitestausta.
- Sosiaalihuollon ilmoitus toiselle viranomaiselle. Asiakirjarakenteen käyttöönotto edellyttää yhteis- tai omatoimitestausta.
- Lastensuojelun jälkihuollon asiakassuunnitelma.

Asiakirjarakenteen yhteydessä on kerrottu, jos uuden version käyttöönotto edellyttää tietojärjestelmätoimittajalta testausta. Tietojärjestelmätoimittajia pyydetään ottamaan yhteyttä testauksesta Kelaan osoitteeseen yhteistestaus@kanta.fi.

Luonnos-tilassa julkaistut asiakasasiakirjarakenteet:

- Sosmetassa on julkaistu seuraavat aiemmin valmis -tilassa olleet asiakasasiakirjarakenteet luonnos-tilassa: Asiakkuusasiakirja

Sosmetasta ja ssiakastietomallista poistetut asiakasasiakirjarakenteet:

- Päihdehuollon päätös tahdosta riippumattomaan hoitoon määräämisestä. Asiakirjarakenne on poistettu, koska päihdehuoltolaista on poistettu lakipykälä, johon tämä päätös perustui.
- Lisätietoja löytyy Sosmeta-palvelusta [asiakirjarakenteiden tilamuutokset -osiossa](#).

Julkaistuja Koodistopalvelutiedotteita (ajalla 10.2. – 7.6.2023) 6/7

KP-tiedote 30/2023: (5.4.2023): Tupakka- ja nikotiinituotteiden käytön merkintä -asiakirjarakenne ja sen sisältämät tietokomponentit on julkaistu **Termeta-palvelussa** 29.3.2023.

- Tietorakenteita voi hyödyntää paikallisten tietojärjestelmien kehityksessä. Tiedot on tarkoitus tallentaa tulevaisuudessa Kanta-palveluihin sekä hyödyntää THL:n tietotuotannossa. Valtakunnallisen käytön aikatauluista informoidaan erikseen myöhemmin.
- **Julkaistut uudet asiakirjarakenteet:** [Tupakka- ja nikotiinituotteiden käytön merkintä](#)
 - Tupakka- ja nikotiinituotteiden käytön merkintä -asiakirjarakenne kuvaa asiakkaan tai potilaan tupakointia sekä muiden tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä koskevat tietosisältörakenteet. Asiakirjarakenne sisältää tiedot asiakkaan tai potilaan tupakoinnista tai muun tupakka- tai nikotiinituotteen käytöstä, passiivisesta tupakoinnista sekä tupakointitesteistä. Asiakirjarakennetta käytetään muun muassa, kun kirjataan rakenteisesti asiakkaan tai potilaan tupakointia tai muiden nikotiinituotteiden käyttöä esimerkiksi perusterveydenhuollossa, suun terveydenhuollossa tai työterveyshuollossa.
- **Julkaistut uudet tietokomponentit:**
 - [Tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttö](#)
 - [Tupakka- ja nikotiinituotekohtainen käyttö](#)
 - [Passiivinen tupakointi -tietokomponentti](#)
 - [Testiyhteenveto](#)
 - [Testin osakokonaisuus](#)

Julkaistuja Koodistopalvelutiedotteita (ajalla 10.2. – 7.6.2023) 7/7

KP-tiedote 31/2023(8.5.2023): [Sähköinen lääkemääräys - Lääkevaihdon syy](#) -luokitusta päivitetty

UUDET (2), POISTOT (0) ja TEKSTIMUUTOKSET (5)

KP-tiedote 33/2023 (23.05.2023) [Kela/Lomake - Todistus matkakorvausta varten SV 67 01.14](#) uusi versio julkaistu

KP-tiedote 34/2023: (26.5.2023) [THL - Harvinaissairauksien Orpha-luokitus](#) Päivityksessä täydennettiin ICD-10 määpät ja tuotiin uusina ICD-11 ja OMIM määpät.

KP-tiedote 35/2023: (26.5.2023) Kolmea hoitotyön luokitusta päivitetty:

- [Hoitotyö - Toimintoluokitus \(SHToL\)](#) lisätty 4 uutta koodia
- [Hoitotyö - Tarveluokitus \(SHTaL\)](#) lisätty 1 uusi koodi, Aktivoitu 3 koodia jotka olivat virheellisesti ehdotus tilassa ja tehty tekstimuutoksia.
- [Hoitotyö - Tuloluokitus \(SHTuL\)](#) lisätty uusi koodi ja tehty tekstimuutoksia, lisäksi V 2.0 siirretty poistettu tilaan.

KP-tiedote 36/2023 (07.06.2023) [Kanta-palvelut/Lomake - Tutkimusaineistolöydöstä koskeva yhteydenottokielto \(YKIE\)](#) julkaistu uusi lomakerakenne + Uusi näkymä (YKIE)

Käyttötarkoitus: Lomakerakennetta Kanta-palvelut/Lomake - Tutkimusaineistolöydöstä koskeva yhteydenottokielto käytetään Kanta-palveluissa yhteydenoton kieltämiseen, kun Findatan luvalla tehdyssä sote-tiedon toissijaisessa käytössä (esimerkiksi tieteellisessä tutkimuksessa) on tehty henkilöä koskeva merkittävä löydös. Yhteydenottokiellon tehneeseen henkilöön ei terveydenhuollosta saa olla yhteydessä löydöksen perusteella, vaikka tiedon avulla olisi mahdollista ehkäistä terveyteen liittyvää riskiä tai parantaa merkittävästi hoidon laatua. Lomaketta käytetään myös aiemmin asetetun kiellon perumiseen.

KP-tiedote 37/2023: (7.6.2023) [Kuntaliitto - Laboratoriotutkimusnimikkeistö](#) 138 uutta, 25 poisto ja 6 tekstimuutosta

Lisätietoa
pia.liljamo@thl.fi

koodistopalvelu@thl.fi